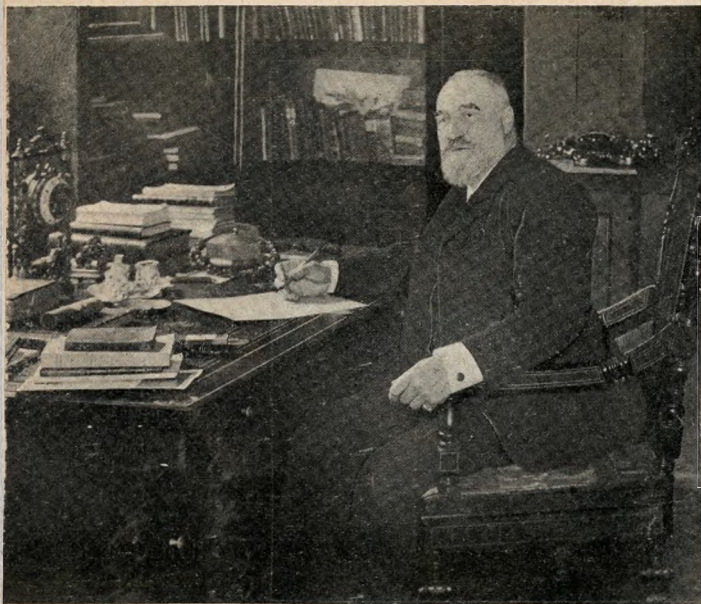

Zichy Jenő gróf új múzeumának dolgozószobájában
Az Uj Idők fényképe

A Zichy-nemzetség régtől fogva ösmeretes művészet-szeretéről; Zichy Ferencet a külföldön is úgy emlegették, mint finom műbarátot és gyűjtőt, Zichy Jenő gróf pedig hatványozott mértékben folytatja ezt a nemes hagyományt, úgy hogy néprajzi érdekességeinek, fegyvereinek, képeinek és műipari tárgyainak gyűjteménye valószínű múzeumot tesz ki. S múzeumma is lett a Zichy-gyűjtemény: Zichy Jenő gróf közel félmillió költségen új és fényes palotát emeltetett Kovács Ferenc építésszel rózsá-utcai palotája mellé és vidéki kastélyaiban szétszórta kincseit ennek termeiben halmozta föl.

A gróf áldozatkészségének köszönhető, hogy ez a múzeum nyitva lesz a közönség számára is, aminek rendkívüli fontossága rögtön kiviláglik, ha arra gondolunk, hogy állami képtáraink sok értékes darabja ma is raktáron hever s el van zárva a közönség elől. Zichy Jenő gróf az első magyar gyűjtő, aki műkincseit hozzáférhetővé teszi a nagyközönségnek. Oly cselekedet, amely aligha találhat utánpótlóra, mert ha van is több amatőrünk s azoknak vannak is fölötté értékes darabjaik, ilyen ensemblét egyikük sem tud fölmutatni.

A palotában, amelynek képét tavaly bemutattuk olvasóinknak, a néprajzi gyűjteményen kívül már el van rendezve minden. Az etnográfiai osztály különösen Zichy Jenő gróf ázsiai tanulmányútjai révén fölötté meggazdagodott s a maga nemében párját ritkítja. De a rendkívül bőséges anyagot még nem lehetett elrendezni. Ellenben készen állanak a régi képek és iparművészeti remekművek termei. Itt minden nyom a nagyúri izlést és a Zichyékhez méltó bőkezűséget árulja el. Nem rideg galériába

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Lilya Kásey

Cím:

A Zichy-múzeum

Forrás:

Uj Idők

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy:

708

Hely:

Zichy Múzeum

Idő:

1904

Személy:

Helyszám:

jutunk itt, hanem egy főúri palota művészi szentélyébe, ahol a patinás régi festmények mellett gazdag sévresi vázák, kínai bronzmunkák, értékes intarziák, faragott és cizelált művek között pompás fauteuilek várják a vendéget. Megvan e termekben a lakásszerűség akcentusa is. Mindezt úgy rendbeszedni nem csekély fáradságba került s aránylag mégis rövid időt vett igénybe, hisz a palota csak néhány hónappal ezelőtt épült ki teljesen. Hátra volt még a műtárgyak osztályozásának és meghatározásának nehéz és bonyodalmas munkája, amely különösen a két-háromszázéves festményeknél kényes egy föladat. Az utóbbi munkát Nyári Sándor dr., az Országos Képtár őre végezte. S most már teljes díszében együtt van a ritka szép gyűjtemény, amely talán már néhány hét múlva megnyílik a közönségnek is.

A hungarikumok közt első sorban föltűnik egy páratlan gazdagságu suite: Kupeczky János huszonnégy festménye, amely azért is fölötte érdekes, mert a festőnek minden fejlődési korszakát felöleli. Mi egy futólagos sétán természetesen sem ezeknek, sem a többi képnek művészi erőnyeit nem méltathattuk: az ilyesmi hosszas és nyugodt tanulmányozást s egybevetéseket igényel. Az előzékenységéről mindenütt ösmeretes házigazda volt szíves kedves mestereit bemutatni. Két Canaletto-kép a legjobb e nemből való munka, az egyik a római fórumot mutatja s mint ilyen érdekelt fogja Róma topográfiájának kutatóit is. A másik is római kép: a piazza di Spagna, érdekes gyöngyházszínű és karneol tónusokban. A sienai művészet ősi naiv korszakanak szelleméről szól Mária megkoronázása. Lampi egy képén ritka hűséggel jár Rubens nyomában. Egy nagy Utolsó ítélet michelangelesco előadásra törekszik. A dús pompájú felvilágítási teremben Meytens adja Mária Terézia és

férje arcképét: egykoru dokumentumai ama bécsi udvari művészetnek. Egy sor nagy nevet hallunk aztán s futólagosan végigtekintünk a mindig jól konzervált vásznakon: Ruysdael, — egy darab tengerpart, — Snyders — nagy vadászcímet, — Wouwerman — sötét háttérből kiváló szürke paripa, — Adriaen van Ostade — két poharazó, — Gerhard Dow, Moore, Guercino és főképp Bernardo Strozzi, aki egy rendkívül erőteljes mesterművel van képviselve. A sok olasz, német és németalföldi névhez más hungarikumok is kerülnek: Rákóczy festője, Mátyók Ádám két egykoru vitéz arcképével szerepel, azután itt van egy Mutino nevű XIV. századbeli festő, akit e rendbe azért illesztnek, mert Felső-Magyarország volt működésének színhelye. S mind e tömördek kép alatt, amelyek felsorolása is hasábokat tenne ki, válogatott szép kínai bronzok, rokokóbutorok, porcellánok ékeskednek, közte szabadon vagy vitrinákban elhelyezett ritkaságok, például a kínai császár köpöcsészéi, azután egy finom ornamentumos nefrit-faragvány Tibetből, japáni arkaikus bronzvérték s teljes fegyverzetek, mongol ékszerek, majd a falakon vert bronzok és érc-intarziák, egy csodaszép binogesi zománclap, amely az ékkövek tűzésének egész skáláját sugározza magából, mindez előkelő, fényes környezetben, drága gobelinek tompa tónusai között. Az Uj Idők e műkincsek boldog birtokosának előzékenységéből már most bemutathat néhány fénykép-reprodukciót a Zichy-múzeum részleteiből. Csak néhány kiragadott kép ez, de fogalmat ad a pompás múzeum kincseiről, amelyek bizonyára rövid idő múlva épp oly népszerűek lesznek, mint tulajdonosuk s kétségtelenül Budapest legfontosabb és legérdekesebb látnivalói közt a legelső sorban foglalnak helyet.

L. K.